

QUARANTA ANYS DEL XERTA ROCK

van anar unes 300 persones. Per a acabar-ho d'adobar, expliquen alguns dels assistents, Evaristo no va voler començar l'actuació fins que no va marxar la Guàrdia Civil.

Tampoc havia fet el salt a la fama Barricada, que feia poc havia tret al carrer el disc *Barrio conflictivo*, produït per Rosendo Mercado. José, el Madrilenyo, va portar una casset atrotinada dels navarresos i els companys de Xerta van flipar. Se va tancar la plaça Major per al concert i això va generar moltes queixes, però va ser una de les grans nits de rock que es mantenen a la memòria col·lectiva d'una part dels xertolins. José Alberto Pepió Villaurbí va enregistrar el concert i la gravació encara està disponible al web oficial de Barricada i al seu compte de YouTube. **"Va ser espectacular"**, invoca Queral.

Els primers anys, la consigna era que el grup convidat no cobrés més de 500.000 pessetes, però ja el 1988 se va fer una excepció amb l'incombustible Rosendo. Com que era més car, Santi Queral va haver de reunir 150 signatures —l'Ajuntament li'n reclamava 100—, per a demostrar **"que el poble no estava en contra"** de les nits de rock. L'alcalde era Josep Lluís Lleixà, també de CiU. El Xerta Rock sempre s'ha fet per sant Martí, però fora dels dies centrals de Festa Major.

El rècord d'assistència, amb unes 2.000 entrades venudes, se va assolir el 1989 amb el concert de Los Suaves, que va tindre un gran impacte en tots els sentits (vegeu complement) i que va tornar a situar el Xerta Rock al centre d'un debat so-

cial i polític que es va embolicar l'any següent.

Segons Queral, el 1990 s'havia acordat que vindria Tako, però l'Ajuntament va optar per No lo Sé. **"El cantant estava casat en una noia de Xerta que era germana d'un membre del partit independent"**, formació

ko, un altre referent del rock contunent, en este cas aragonès i encara en actiu.

L'any 1994, segons el testimoni de Queral, va ser l'únic de la

Fito y los Fitipaldis, encara se li deuen 80.000 pessetes. **"Em va dir cantar dos cançons amb ell dalt de l'escenari"**, recorda Queral, encara excitat.

També va aterrar a Xerta Burning (2001),

que havia canalitzat queixes contra el Xerta Rock. Hauria sigut com una concessió a l'oposició.

El jovent fins i tot va enviar un escrit a l'Ajuntament, a què ha tingut accés este setmanari, reclamant que es contractessin els dos grups. Finalment, només va tocar No lo Sé. Més tard, aleshores sí, va vindre Ta-

primera etapa del Xerta Rock en què l'Ajuntament no es va voler implicar en l'organització.

"Vam posar 100.000 pessetes cadascun, cinc persones", detalla Queral, per a portar a Fito Cabrales, aleshores amb el grup Platero y Tú. Els números no van sortir, alguns creuen que perquè "es bevia més a dins de la barra que a fora", i a Fito, avui considerat un dels grans compositors amb

un grup de la movida madrilenya (**"Qué hace una chica como tú en un sitio como este"**) que ja havia perdut per a sempre el seu primer cantant, Toño Martín, mort de sobredosi l'any 1991, i qui el

va substituir a les veus, el guitarrista Pepe Risi, que va morir el mateix dia que Martín, un 9 de maig, però de 1997. El Drogas, que està a punt de tornar a Xerta, explica que una vegada estava oferint una entrevista radiofònica i va trucar a l'emissora Pepe Risi, com un fan més de Barrica-

da. **"Era un tipus encantador, una gran influència. Soc fanàtic del primer disc de Burning, Madrid"**, declara Enrique Villarreal.

Els concerts ja es feien al Casal de Xerta, en millors condicions de seguretat però no de sonoritat. L'any 1999 se va produir un punt d'inflexió en l'organització, que va ser encomanada a una comissió independent de la qual formaven part Jordi Giménez o Salva Falco mateix. Giménez recorda que van començar per aprofitar una oferta molt bona per a portar a Baron Rojo, que no van decebre. Els dos expliquen que van afinar amb la logística i van incorporar seguretat privada o cobertura d'ambulàncies. Econòmicament, començaven tots els anys de zero, amb el compromís de l'Ajuntament de cobrir qualsevol forat, i no pagaven al grup contractat fins que no tenien tots els diners de les entrades i de la barra, després de l'actuació. Els grups, alguns ja consolidats, ho acceptaven per la intercessió d'un conegut representant musical de Madrid, Javier Vázquez, que avalava la bona gestió feta des de Xerta. **"Va ser una època xula"**, assegura Falco. Esta comissió va governar el Xerta Rock fins al 2007 i després va passar el testimoni a gent nova.

L'Ajuntament continua donant suport a l'esdeveniment. Ruben Alegria, regidor de Cultura de Xerta, proclama que és un **"orgull com a poble"** albergar el Xerta Rock: **"Ja forma part del nostre ADN. Jo tinc una edat i he viscut i gaudit de l'oportunitat de veure gent de primer nivell a les Terres de l'Ebre, cosa que no era fàcil"**. L'edil d'ERC també destaca que grups que han vingut a Xerta amb poc bagatge, després han arribat a **"arrossegat masses"** arreu. ■

I A MÉS...

Robatori de bicicletes: Los Suaves (1989)

Una comunitat de propietaris de l'avinguda Martí Martí es van queixar formalment, amb un escrit a l'Ajuntament, del robatori de sis bicicletes, el soroll "constant" a la matinada o les escombraries acumulades abans, durant i després del concert de Los Suaves a Xerta. Com que els afectats consideraven que el consistori no havia pres prou mesures de seguretat, li reclamaven una indemnització en cas que no es trobessin les bicicletes, el robatori de les quals també havien denunciat davant de la Guàrdia Civil per un valor de 90.000 pesse-

tes, i demanaven que el Xerta Rock no es tornés a fer pel "risc de delinqüència, violència, droga i un consum exagerat d'alcohol". Santi Queral va contraatacar amb un altre escrit a l'Ajuntament en què, per a començar, llançava que si les bicicletes no haguessen estat al carrer, no haurien desaparegut, i reivindicava que mitjançant els concerts de rock s'estaven promovent arreu els "valors de la pau, la distensió, l'ecologia i els drets humans". "Les coses afortunadament han canviat, encara que a algú li pese. Vam estar 40 anys en què ens deien com havi-

em de pensar, vestir, caminar, fer i quina cultura aprendre i quina música escoltar", argumentava en el document l'activista xertolí, que qualificava el moviment contrari als concerts de "retrograd" i "reaccionari". Al febrer del 90, el Ple de l'Ajuntament de Xerta va rebutjar, amb quatre vots a favor i dos abstencions, l'opció d'indemnitzar els perjudicats, aferrat a un informe del secretari que alertava que es podia fixar un mal precedent per a altres casos de molèsties al veïnat i que l'acció no s'adequaria a una distribució justa dels cabals públics.

Notícies publicades al voltant del concert de Los Suaves a Xerta.

Queral assegura que les bicicletes se van utilitzar per a anar fins a l'es-

tació de tren de Tortosa, i que allí les van trobar. ■